

Öğrenme Güçlüğü

Öğrenme Güçlüğü; çocuğun okuma-yazma, matematik-aritmetik beceriler, konuşma-dinleme, akıl yürütme yeteneğini kazanma ve kullanabilmesinde yaşadığı zorluk olarak tanımlanır. 1975 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan ilk tanımına göre öğrenme güçlüğü “yazılı ve sözlü dili anlama ve kullanmada temel olan bir veya daha fazla psikolojik sürecin etkilenmesiyle ortaya çıkan dinleme, düşünme, konuşma, okuma, yazma ve matematiksel hesaplamalar yapmadaki güçlüklerdir.” Çocuk sadece bilgiyi öğrenme yeteneğinde değil kendiyile ilgili ve sosyal becerilerde de zorlanır. Öğrenme güçlüğü olan çocuklar normal zekâ ya da normalin üstünde zekâdadır. Öğrenme güçlüğü olan çocukların sayısı azımsanmayacak sayıdadır ve genellikle okula başlama yaşı geldiğinde kendinden beklenen akademik başarıyı gösteremediğinde fark edilirler. Öğrenme güçlüğü terimi ilk kez 1962 yılında Samuel A. Kirk tarafından konuşma, dil, okuma-yazma, imla, aritmetik alanların birinin ya da birden fazlasının gelişiminde gerilik, bozulma hali olarak tanımlanmıştır.

Öğrenme güçlüğü daha çok okuma-yazma becerilerinde bozukluk olarak görülür. Bilgiyi öğrenme ile ilgili problem yaşanması da söz konusudur. Öğrenme güçlüğünde en sık karşılaşılan sınıflandırmaya göre, öğrenme güçlüğü; okuma güçlüğü, yazma güçlüğü ve aritmetik güçlük olarak üç grupta ele alınır.

Disleksi (Okumada Güçlük)

En belirgin özelliği harfler ve kelimelerin karıştırılması ve tersten algılanmasıdır. Sözcükleri tanıyabilmelerine rağmen sesleri birleştirmekte güçlük yaşarlar. Okuma ve konuşmada zorluk yaşarlar. Okumada yaşitlarına göre daha geriden takip ederler. Bu yüzden sıklıkla ilkokula başladıktan sonra fark edilirler.

Disgrafi (Yazmada Güçlük)

Sınıftaki yaşitlarına göre yazması yavaştır, harf, hece, noktalama, dil bilgisi yanlışları yapar. Yazı yazarken boşluk bırakmaz veya bir kelimeyi birkaç parçaya bölerek yazar. Çoğunlukla ünlü harfleri atlarlar, ünsüzleri tersine çevirirler. Düzensiz bir yazıları vardır.

Diskalkuli (Aritmetik İşlemlerde Güçlük)

Dört işlemi yapmakta zorlanır, problemin çözümüne gitmekte sıkıntı çekerler. Yavaştlar, parmakla sayarlar. Aritmetikte kullanılan bazı sembol, işaret, terimleri anlamakta güçlük çeker veya karıştırırlar. Çarpım tablosunu ezberlemekte de zorluk yaşarlar.

Öğrenme güçlüğü çeken çocuklar bütün bunların yanı sıra; ev ödevi yapma alışkanlığı, yön kavramları, zamana ilişkin kavramlar, sıraya dizme, sözel ifade, motor beceriler dediğimiz top oynama kaşık-çatal kullanma, makas kullanma gibi becerilerde de yaşitlarına göre geri kalmaktadırlar. **Öğrenme güçlüğüne zihinsel yetersizlikle karıştırmamak gerekir**, öğrenme güçlüğünde sorun zihinsel kapasitede değil onu kullanabilme becerisindedir. Zekâları normal ya da normalin üstündedir. Genellikle okul döneminde belirtiler gösterir. Çocuğun okula başlayıp, ilk senede yaşadığı öğrenme problemleriyle dikkat çeker. Erken çocuklukta aşağıda verilen davranışlar öğrenme güçlüğüne ilk belirtilerinin bazılarıdır:

- Dil gelişiminde problemler, konuşmada bozukluk,
- Zaman kavramlarını anlamada zorluk,
- Kavram gelişiminde zayıflık,
- Öz bakım becerilerinin yerine getirilmesinde yetersizlik,
- Hafızada güçlük, hatırd tutamama,
- Çok hareketlilik,
- El göz koordinasyonunda problemler,
- Görsel hafızada problemler.
- Dikkat - konsantrasyon sorunu,
- Bellekte zayıflık,
- Düzensizlik,
- Ezberlemede güçlük,
- İşitsel algı sorunlar,
- Mekân, gün, ay gibi zaman kavramlarında zayıflık,
- Aritmetikte zorlanma,
- Yabancı dil gibi ardışıklık gerektiren becerilerde başarısızlık,
- Duygusal olarak hassaslık, davranış problemine sahip olma,
- Motor becerilerde yetersizlik,
- Sosyal becerilerde yetersizlik.

Öğrenme Güçlüğü

Özel öğrenme güçlüğü olan çocuklar sıklıkla okul çağına geldiklerinde öğretmenleri tarafından yukarıda görülen belirtiler ile şüphe uyandırabilir. Şüphe duyulan öğrenci öğretmenin yönlendirmesi ile okul rehberlik servisi, öğrencinin değerlendirilmesi için Rehberlik ve Araştırma Merkezi'ne (RAM) eğitsel değerlendirme isteği ile göndermektedir. RAM'da öncelikle aile görüşmesi yapıp, ardından testörler tarafından birkaç test (gerekli görülmesi durumunda daha fazla; Stonford Binet, WISC-R, ASİS, Bender Gestalt, Leiter) uygulanıp, özel eğitim öğretmeni tarafından özgül öğrenme güçlüğüne yönelik performans değerlendirmesi uygulanır. Testör ve özel eğitim öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda öğrencinin durumu Özel Eğitim Hizmetleri Değerlendirme Kurulu'nda görüşülür. Bu bağlamda çıkacak karar "başkaca bozukluk (özgül öğrenme güçlüğü) yönünden hastaneye yönlendirilmesi uygundur" şeklinde olup, hastanede çocuk ve ergen ruh sağlığı hastalıkları uzmanının tıbbi değerlendirmesi ile tanılması ve dolayısıyla destek eğitim hizmetlerinden yararlanması için resmi tedbirler kesinleşmiş olur. Ardından resmi sağlık kurulu raporu (Çocuklar için Özel Gerekseim Raporu: ÇÖZGER) ile RAM'da gerekli destek eğitim hizmetleri için karar alınır.

Bu öğrencilerimizin eğitimi ve gelecekte ömür boyu sürdürülebilirlik anlamında hayati idamelerine katkı anlamında neler yapılabilir?

Öğrenme güçlüğü erken tanı ve etkili eğitim ile üstesinden gelinebilecek bir güçlüktür. Dolayısıyla ÖG'nin öğrencilerin toplumda hayati idamelerini etkileyebilecek bir sorun olarak görülmesinden ziyade, eğitim süreçlerine ailelerin de aktif katılımı ile aşılması muhtemel bir durumdur.

Bu öğrencilere yönelik eğitim tedbirleri nelerdir?

Öğrencinin tıbbi tanısı doğrultusunda RAM'da yapılan performans değerlendirmeleri ve uygulanan testler ile, kendisi için en uygun ve en az kısıtlanmış ortamlarda eğitimler alması için gerekli resmi eğitim tedbirleri (destek eğitim odası, kaynaştırma, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden bireysel ve/veya grup eğitim dersleri vb.) alınmaktadır.

Ebeveynlere eğitim veriliyor mu?

Ebeveynlere RAM'a ilk başvurdukları andan itibaren aile görüşmesi sırasında ve performans değerlendirmeleri sonrasında kapsamlı şekilde bilgilendirmeler yapılmaktadır. Bilgilendirme broşürleri yazılı ve görsel olarak web sitemiz ve sosyal medya hesaplarımızda yayınlanmaktadır. Ayrıca, uzaktan eğitim yoluyla öğretmen ve ailelerin katılımına açık alanında uzman eğitimciler tarafından verilen eğitimlere Çorum RAM YouTube kanalından ulaşabilirsiniz.

Ailelerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?

Öğrencinin performans ve ÖÖG'den etkilenme düzeyine göre ailelerin yaşadığı sorunlar da farklılaşabilmektedir. Ancak genel hatlarıyla, çocuklarında okula uyum sorunu, eğitim hizmetlerinin genel eğitim okullarında olmasından dolayı özel eğitim okullarındaki gibi sık yapılan aile eğitimlerinden yararlanamama, ÖÖG olan öğrencinin akademik becerilerindeki eksikliklerin giderilmesinde ailenin bazen bilgi ve becerilerinin yetersiz gelmesi ÖÖG olan öğrencilerin ailelerinde yaşanan sorunlara örnek verilebilir.

Çorum RAM bu konuda ne tür çalışmalar yapmaktadır?

- ÖÖG tanısı ile ya da şüphesi ile gelen öğrencilere gerekli resmi tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- ÖÖG tanısı olan ailelere rehberlik edip, bilgilendirmeler yapmak,
- Tüm yetersizlik grupları olduğu gibi ÖÖG olan öğrencilerin olduğu okul, sınıf vb. eğitim ortamlarında müşavirlik çalışmaları yapmak,
- ÖÖG konusunda aile ve öğretmen eğitimleri düzenlemek.